

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/628/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814204780
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5814204780.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: X. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. V. XX, právne zastúpeného spoločnosťou Consilior Iuris, s.r.o., so sídlom Miletičova 23, Bratislava, IČO: 47 231 157, proti odporcom: 1/ X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. V. XX, 2/ A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. V. XX, právne zastúpeným spoločnosťou KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 17, Banská Bystrica, IČO: 36 851 574, pobočka Trojičné námestie 122, Tvrdošín, o určenie vecného bremena a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/76/2014-37 zo dňa 08. augusta 2014, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Námestovo uznesením č.k. 8C/76/2014-37 zo dňa 08.08.2014 zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že mal za to, že návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. S poukazom na skutočnosti uvádzané navrhovateľom v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo sp. zn. 8C/123/2012, v ktorom sa navrhovateľ domáhal voči odporcom zriadenie vecného bremena v podobe práva cesty cez sporné pozemky s poukazom na ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka a súčasnom konaní, v ktorom navrhovateľ tvrdí, že právo prechodu a prejazdu cez sporné pozemky nadobudol vydržaním, pričom však neuviedol na základe akej právnej skutočnosti, mal súd za to, že tieto predbežne svedčia o nepravdepodobnosti nároku navrhovateľa. Zároveň mal za to, že je síce pravdou, že odporcovia navrhovateľovi cez sporné pozemky zamedzili prístup k domu, avšak z konania sp. zn. 8C/123/2012 je zrejmé, že navrhovateľ má možnosť pešieho prístupu k svojmu domu po iných pozemkoch zo zadnej časti z obecnej komunikácie (ktorý prístup ako uviedol aj fakticky využíva), kadiaľ v prípade potreby je možný aj prístup záchranných zborov. Rovnako potreba údržby kanalizačných šácht (ak sa skutočne na sporných pozemkoch nachádzajú) nie je dôvodom aby odporcovia ako vlastníci sporných pozemkov slúžiacich ako dvor pri ich rodinnom dome boli povinní dočasne na základe predbežného opatrenia znášať ich užívanie na prechod a prejazd.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ, prostredníctvom právneho zástupcu, odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a nariadil predbežné opatrenie, ktorým uloží odporcom povinnosť strpieť právo prechodu a prejazdu cez pozemky parc. č. 1028/1 o výmere 246 m², druh pozemku orná pôda, parcela registra „C“ a parc. č. 1028/2 o výmere 257 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parcela registra „C“, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. R. V., obec Oravská Polhora, okres Námestovo v prospech navrhovateľa ako vlastníka rodinného domu súp. č. XX postaveného na pozemku parc. č. 1027 zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. R. V., obec Oravská Polhora, okres Námestovo, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie okresného súdu nie je správne a je v rozpore so skutkovým stavom. Namietal, že okresný súd postupoval v rozpore s ustanovením § 75 ods. 8 O. s. p., keď návrh na vydanie predbežného opatrenia zaslal odporcom na vyjadrenie a až po ich

vyjadrení rozhodol o zamietnutí návrhu navrhovateľa. Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia opiera o dokazovanie vykonané v konaní Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C/123/2012, v ktorom rozhodoval o zriadení vecného bremena na návrh navrhovateľa. Má zato, že toto rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tento rozsudok je síce vecne správny ale z iných právnych dôvodov. Navrhovateľ mal za cieľ v tomto konaní zriadiť vecné bremeno, pričom súd mal povinnosť ex offio skúmať, či nie je vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu navrhovateľom vydržané. Súd sa však touto otázkou vôbec nezaoberal. Okresný súd mal teda návrh zamietnuť z dôvodu, že vecné bremeno už existuje, pretože vzniklo vydržaním právnymi predchodcami navrhovateľa, nie z dôvodu, že výhodnejšie by bolo zriadenie prístupu pre navrhovateľa cez iné pozemky, ktoré sú však tiež vo vlastníctve iných fyzických osôb, ktoré so zriadením prístupovej cesty pre navrhovateľa nesúhlasili. Tvrdenia súdu, že navrhovateľ má možnosť pešieho prístupu k svojmu domu po iných pozemkoch zo zadnej časti z obecnej komunikácie, kadiaľ v prípade potreby je možný aj prístup záchranných zborov, sa nezakladajú na pravde. Prístup k domu navrhovateľa zo zadnej časti vykonáva navrhovateľ v súčasnosti v rozpore so zákonom a proti vôli vlastníkov týchto pozemkov, čo spôsobil svojím rozhodnutím Okresný súd Námestovo v konaní sp. zn. 8C/123/2012. Taktiež prístup záchranných zborov je v prípade rozhodnutia vlastníkov týchto pozemkov nemožný. Prvostupňový súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal s dôkazmi predloženými navrhovateľom - zápisnicou napísanou v advokátskej kancelárii Mgr. H. V. v G. dňa 19.10.2006, z ktorej jednoznačne vyplýva že odporcovia akceptovali v roku 2006 právo prechodu cez sporné pozemky v prospech navrhovateľa a jeho manželky, predloženou fotodokumentáciu, z ktorej je nespochybniteľné, že na sporných pozemkoch je vyjazdený prístup k rodinnému domu navrhovateľa, čo mohlo byť spôsobené len dlhodobým užívaním týchto pozemkov na vjazd k domu navrhovateľa a ani s vyjadrením k užívaniu pozemkov I. W. zo dňa 19.03.2013, z ktorého vyplýva, že ako vlastník pozemku zo zadnej strany rodinného domu navrhovateľa nesúhlasí so zriadením prechodu a prejazdu cez tento jeho pozemok k domu navrhovateľa. Majú zato, že návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia je dôvodný, nakoľko za súčasného stavu nemá možnosť legálneho prístupu k svojmu domu. Navrhovateľ vstúpil do výkonu práva prejazdu a prechodu na tom základe, že nadobudol dom súp. č. XX do svojho vlastníctva dedením. V tom čase bol nepochybne dobromyseľným v tom, že právo prechodu a prejazdu, ktoré vykonávali nerušene aj jeho predchodcovia, mu patrí a podanie žaloby, ktorou žiadal konštituovanie tohto vecného bremena nemôže na jeho dobromyseľnosti nič zmeniť.

Odporcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhli uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť. Mali za to, že okresný súd v konaní sp. zn. 8C/123/2013 nebol povinný ex offio skúmať, či nie je vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu navrhovateľom vydržané, nakoľko v danom prípade nešlo o konanie, v ktorom by mohol súd rozhodovať aj bez návrhu, a teda bol viazaný návrhom vo veci samej. Navrhovateľ mal možnosť v konaní disponovať svojím návrhom, ak by v rámci dokazovania vyšli najavo skutočnosti, na ktoré poukazuje vo svojom odvolaní, a to nadobudnutie vecného bremena vydržaním, avšak v danom konaní tak neurobil. Navrhovateľ vo svojom návrhu ani v samotnom odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nariadenie predbežného opatrenia, a taktiež nebolo dostatočne zo strany navrhovateľa odôvodnené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Odporcovia dostatočným spôsobom preukázali v konaní Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C/123/2013, že navrhovateľ má iný prístup k svojmu rodinnému domu, ktorý aj sám využíval dávno predtým než súd právoplatne rozhodol.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“)) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal uznesenie okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na jeho podklade dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia je vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 169 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 a §

157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov, v podstatných bodoch na ne odkazuje, a preto uvádzať ďalšie dôvody už nepovažuje za potrebné.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia, s prihliadnutím na odvolacie námietky navrhovateľa, odvolací súd uvádza, že inštitút predbežného opatrenia je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Účelom predbežného opatrenia je vo všeobecnosti rýchla, ale len dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, hoci len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Pre nariadenie predbežného opatrenia je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu bez okamžitého zásahu súdu nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy.

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáha určenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez pozemky v spoluvlastníctve odporcov, a to v prospech vlastníka nehnuteľnosti - rodinného domu, ktorého súčasným vlastníkom je navrhovateľ, z titulu vydržania. Dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia odvodzuje od vzniku ujmy z dôvodu zamedzovania mu v prístupe k jeho nehnuteľnosti, ako aj v prístupe k čistiacim šachtám na týchto pozemkoch, ktoré musí udržiavať pre správne fungovanie svojej kanalizácie. Zo strany navrhovateľa však neboli osvedčené zákonom stanovené predpoklady, z ktorých by vyplývala opodstatnenosť využitia inštitútu predbežného opatrenia, z hľadiska jeho účelu a významu. Je zrejmé, že existencia vecného bremena, ktorého určenia sa navrhovateľ v konaní domáha, je medzi účastníkmi sporná a vyriešenie tejto otázky si nevyhnutne vyžaduje vykonanie dokazovania presahujúceho rámec osvedčovania skutočností pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Jednou z podmienok pre nadobudnutie vecného bremena vydržaním, ako to správne uviedol i okresný súd, je pritom titul nadobudnutia, pričom v doterajšom štádiu konania navrhovateľ netvrdil na akom právnom základe mal vecné bremeno (ktoré sa môže navyše viazať buď na osobu alebo na vec) nadobudnúť, resp. pokiaľ toto odvodzuje od práva svojich predchodcov, na akom základe toto právo nadobudli jeho právni predchodcovia. Nakoľko osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku je podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia, okresný súd správne postupoval, pokiaľ túto otázku skúmal. Samotné zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu pochybností o pravdepodobnosti nároku navrhovateľa pritom nepredstavuje prejudikovanie rozhodnutia vo veci samej, keď v priebehu ďalšieho konania a dokazovania môžu byť zo strany navrhovateľa v tomto smere produkované tvrdenia i dôkazy, a teda dôvodnosť nároku navrhovateľa môže byť následne v konaní preukázaná.

Odvolací súd však zároveň nemal preukázané ani splnenie druhej podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, a to osvedčenie, že bez okamžitej úpravy by bolo právo navrhovateľa ohrozené. Z rozhodnutia Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C/123/2012-160 zo dňa 10.04.2013, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/644/213-225 zo dňa 18.03.2014, ktorým súd vo veci tých istých účastníkov konania a vo vzťahu k tým istým pozemkom zamietol návrh navrhovateľa na zriadenie vecného bremena, vyplýva, že navrhovateľ má k svojmu rodinnému domu možný aj iný prístup, čo bolo dôvodom pre zamietnutie návrhu navrhovateľa na zriadenie vecného bremena. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia rozporuje správnosť záverov rozhodnutia okresného súdu vo veci sp. zn. 8C/123/2012, mal možnosť tieto namietať v rámci odvolacieho konania v uvedenej veci, čo však neurobil. I keď navrhovateľ i v danom prípade musí prechádzať po pozemkoch tretích osôb (rovnako ako v prípade využívania pozemkov odporcov), z rozhodnutia v danej veci vyplýva, že jedna z podielových spoluvlastníčok s prechodom navrhovateľa po uvedenom pozemku v jej spoluvlastníctve súhlasila.

V súvislosti s namietaným postupom okresného súdu, ktorý návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia doručil odporcom a o tomto rozhodol až po ich vyjadrení, má odvolací súd za to, že námietka navrhovateľa nie je dôvodná. Je zrejmé, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je súčasťou návrhu na začatie konania vo veci samej, ktorý bolo potrebné odporcom doručiť. Samotná skutočnosť, že sa návrh na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 75 ods. 8 O. s. p. doručuje ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené, zároveň nevyklučuje možnosť jeho doručenia ostatným účastníkom konania pred rozhodnutím o tomto návrhu, najmä ak to súd považuje za potrebné. Preto pokiaľ okresný súd považoval za potrebné zabezpečiť pre

svoje rozhodnutie vyjadrenie odporcov (i vzhľadom na skutočnosť, že súd v minulosti už rozhodoval o návrhu navrhovateľa na zriadenie vecného bremena medzi tými istými účastníkmi konania vo vzťahu k tým istým pozemkom), nemožno považovať takýto postup za nesprávny, keď tento postup zároveň nemal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pokiaľ ide o kanalizačné šachty navrhovateľa, odvolací súd nepovažuje odvolacie námietky navrhovateľa v tomto smere za dôvodné, keď predmetom predbežného opatrenia ako aj návrhu vo veci samej je len právo prechodu a prejazdu cez nehnuteľnosti odporcov, nie aj právo prístupu za účelom udržiavania kanalizačných šácht navrhovateľa, ktoré by sa mali nachádzať na pozemku odporcov.

S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľom neboli osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, s napadnutým uznesením súdu prvého stupňa sa stotožnil a toto v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko v prípade odvolaním napadnutého uznesenia nejde o konečné rozhodnutie vo veci. Vo veci bude ďalej konať okresný súd, ktorý v súvislosti s konečným rozhodnutím rozhodne aj o trovách konania spojených s konaním o predbežnom opatrení.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.